

МӨСЛИМ
ГИМНАЗИЯСЕ

ТЫЛСЫМ+

№6 (60)

Март, 2024 нче ел

2024
ГОД СЕМЬИ

2024
ГОД НАУЧНО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО
РАЗВИТИЯ В ТАТАРСТАНЕ
ТАТАРСТАНДА ФӘННИ-ТЕХНОЛОГИК
УСЕШ ЕЛЫ

Бу санда

Гимназия
сулышы

2

Гаилә
һәм
мәктәп

3

Ана -
шәфкать
диңгезе

3

Гимназиядә
Нәүрүз
бәйрәме

4

Китап
укыган
бала
акыллы,
белемле,
чиста
күңелле
була

4

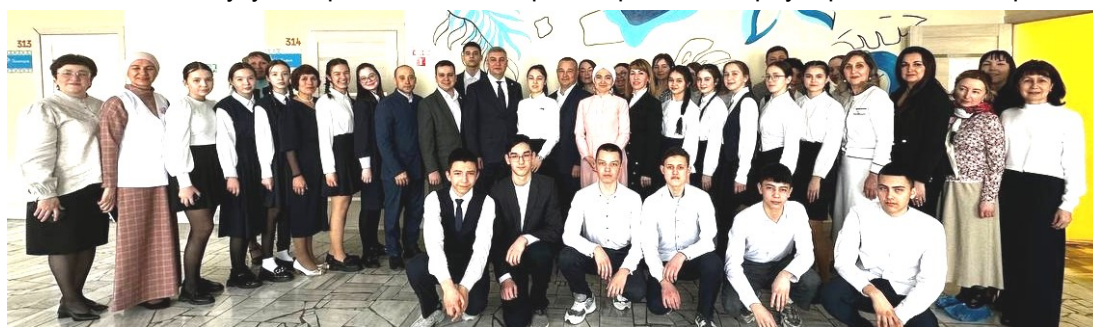
ГИМНАЗИЯ СУЛЫШЫ

Гаилә һәм мәктәп - ышаныч җепләре

"Гаилә һәм мәктәп - ышаныч җепләре" муниципаль проекты кысаларында, гимназиянең медицина профилендә белем алучы 9 нчы в, 10 нчы б сыйныф укучылары, аларның ата-аналары, район башлыгы Альберт Хузин белән "Агач җимеше белән, кеше һөнәре белән матур" исемле Эшлекле очрашуда катнаштылар.

Укучылар, укытучылар коллективы кунакларны медицина профилендә белем алучы сыйныфларның эшчәнлегенә белән таныштырды, район башлыгына укучыларга замана таләпләренә җавап бирерлек белем алу мөмкинлегенә тудырганы өчен рәхмәтөн җиткерде. Альберт Робертович биология кабинетының яңа жиһазлары белән танышты, укучыларның, ата-аналарның күпсанлы сорауларына җавап бирде.

«Тамчы-шоу»да катнаштык

Безнең гимназия укучылары күптөрле мәктәп, район, республика, бөтенроссия күләмдә уздырылган бәйгеләрдә актив катнаша.

Бәйгеләрнең берсе – "ТНВ" каналында уздырыла торган "Тамчы-шоу" – интеллектуаль-күңел ачу бәйгесе.

Укучыларыбыз 2 нче март көнне Казан шәһәрində "Тамчы-шоу" интеллектуаль бәйгесендә уңышлы чыгыш ясадылар. Гимназиянең 7 нче сыйныф укучыларыннан торган "Татулар" һәм 8 нче сыйныфлардан "Кәттә кешеләр" командалары катнашты. "Татулар" командасын Галимова Айназ, Гизетдинов Данис, Мадьярова Мәрьям, "Кәттә кешеләр"не Бәдердинов Булат, Биккинина Наилә, Харитонов Данил тәкъдим итте.

Укучылар төрле фәннәрдән белемле һәм тапкыр булуларын күрсәттеләр. "Кәттә кешеләр" командасы "Татулар"дан 3 баллга гына калышты. Укучыларны "Тамчы-шоу" уенына тәрбия эшләре буенча директор урынбасары Ямалова Г.Ф., социаль педагог Әмирова М.Р., педагог-китапханәче Солтанова Г.М. әзерләде.

ГИМНАЗИЯ СУЛЫШЫ

«Пушкин укулары» бэйгесе

20 нче мартта Яр Чаллының А.С.Пушкин исемендәге 78 нче номерлы лицееңдә Бөтенроссия «Пушкин укулары» ижади бэйгесе узды.

Конкурста гимназия укучылары да катнашты, алар «Сәхнә остальгы» секциясендә төрле яшь категорияләрәндә чыгыш ясадылар.

11 нче сыйныфлардан торган ижат коллективы А.С.Пушкинның «Евгений Онегин» әсәрен сәхнәләштереп беренче дәрәжә дипломга лаек булды, 5 нче б сыйныфы укучысы Закиров Искәндәр һәм 11 нче сыйныф укучысы Идиятуллина Сабина беренче дәрәжә дипломнар белән бүләкләнде, 5 нче б сыйныф укучысы Солтанов Рияз икенче дәрәжә Дипломга ия булды.

Житәкчеләре - рус теле һәм әдәбияты укытучысы Хәйруллина Чулпан Алмазовна.

«Илһам» Бөтенроссия яшь язучылар бэйгесе

22 нче март көнне "Мизгел" яшьләр үзәгендә «Илһам» Бөтенроссия яшь язучылар бэйгесенең зона туры үтте. Конкурста Мәслим, Минзәлә, Зәй, Сарман, Бөгелмә, Ютазы һәм Лениногорск районнарыннан яшь язучылар катнашты. Чара барышында илледән артык баланың чыгышлары тыңланды. Аларны күренекле язучылардан торган мәртәбәле жюри бәяләде. Яшь язучылар проза, поэзия һәм журналистика жанрларында үзләренең ижат җимешләрен тәкъдим иттеләр.

Гимназиянең 6 нчы а сыйныфы укучысы Гәрәев Данис, 7 нче в сыйныфыннан Зәкиева Әминә, 5 нче а сыйныфыннан Мирзамуратов Рәйхан «Илһам» бэйгесендә катнашып, беренче тур жинүчеләре исеменә лаек булдылар.

Укытучылары: Ямалова Г.Ф., Мирзамуратова Г.М., Солтанова Г.М., Авзалова З.З.

Орел шәһәрәннән жиңу белән...

Гимназиянең 11 нче сыйныф укучысы Бариева Илина, армрестлинг буенча РФ чемпионы! Илинабыз Икенче тапкыр РФ спорт мастеры нормативын үтәде. 8 нче а сыйныфы укучысы Зиннурова Илзирә армрестлинг буенча Россия Беренчелегенең бронза призеры булды! Укучы кызларыбыз белән горурланабыз! Алга таба да жиңүләр сезгә - Илина, Илзирә!

Фәнни конференциядән жиңу белән

22 нче март көнне Казан шәһәрәндә уздырылган Туфан Миңнуллин исемендәге фәнни-гамәли конференциядә катнашып, гимназиянең педагог-китапханәчесе Солтанова Гөлшат Марс кызы икенче урынга, 11 нче сыйныф укучысы, "Тылсым+" газетасы мөхәррире Минһажева Камилә журналистика секциясендә өченче урынга лаек булды.

Жиңүчеләрне котлыйбыз! Алга таба да унышлар колдаш булсын!

Алдыңгылар хәрәкәте «Мизгел» яшьләр үзәгендә

Тәрбия эшләре буенча директор киңәшчесе Солтанова Л.Р. һәм Мәслим гимназиясе алдыңгылар хәрәкәте активистлары «Мизгел» яшьләр үзәгендә Крымның Россия белән берләшүнең 10 еллыгына багышланган «Своя игра» интеллектуаль викторинасын оештырдылар.

2024 ЕЛ – ГАИЛӘ ЕЛЫ

Гаилә һәм мәктәп

2024 нче ел Россиядә Гаилә елы дип игълан ителде. Гаилә – һәркем өчен иң кадерле сыеныр урын. Гаиләләр тату, әти-әниләр һәм балалар сәламәт булганда, авырлыкларны жиңу авыр түгел. Матур гаилә коруның да сере гади: өйдәге һәр кеше бер-берсен аңлап, хөрмәт итеп яшәсә, шул житә.

Гаилә ул – якты матур йорт, балалар бакчасы, мәктәп. Шулар арасында бердәмлек булса, балаларга тиешле тәрбия биреп була. Оясында ни күрсә, очканында шул булыр, дисәләр дә, бала күп вакытын бакча белән мәктәптә уздыра. Димәк, мәктәп тә әти-әни белән бергә балаланы очарга өйрәтергә тиеш.

Гаилә елы уңаеннан, “Гаилә һәм мәктәп - ышаныч җепләре” муницип-

паль проектына нигезләнеп, Мөслим гимназиясенә 3 нче сыйныф укучылары әти-әниләре белән берлектә “Житәкче белән иртәнге аш” исемле күңелле очрашу уздырдык. Укыту-тәрбия эшләре буенча директор урынбасары Лилиана Миннеғалиева Гаилә елы белән котлады. Дәрестә балаларның сәламәтлегенә басым ясалды, телефон-гаджетларның балаларга зыяны турында кисәтелде. Гимназиядә спорт белән шөгыльләнү өчен мөмкинлекләрнең күп булуы әйтелде.

Очрашу спортзалда “Күңелле эстафета” уены белән давам итте. Параллель өч сыйныфтан һәм әти-әниләрдән торган дүрт команда төрле ярышларда катнашып, күңелле ял иттеләр.

Нәтижә ясап, шуны әйтәсем

килә: гаилә белән мәктәп бердәм булып, кулга-кул тотынышып эшләгәндә генә уңышларга ирешеп була.

**Миләүшә Хәсәнова,
башлангыч сыйныфлар
укытучысы**

АНА — ШӘФКАТЪ ДИҢГЕЗЕ

Әнием

Минем әнием иң матур һәм иң акыллы әни. Иртән ул мине “Йомшакым”, - дип уята. Тәмле чәйләрен ясып, чәчемне үрә. Уңышлар теләп мәктәпкә озата.

Без кайтуга тәмле ризыклар пешереп тора. Мин аны бик яратам. Әни – дөнъяда иң бөек кеше!

Шабәева Мәрҗям
***

Минем әни бик нык кайгыртучан. Ул бик тәмле пешерә. Әнием бухгалтер булып эшли.

Ул эшләргә бик ярата. Без кызлары белән серләшәргә дә вакыт таба. Мин әниемне бик яратам.

Хәбибуллина Алия

Әни – җирдә иң газиз якын кеше. Миңа әнием бик кадерле. Аның исеме Ләйсән. Ул бик әйбәт. Сабыр. Тыйнак. Мин әниемә булышам. Аны борчимаска тырышам. Әни минем сорауларыма да җавап таба. Үзенең кинәшләрен бирә. Ул әле тәмле итеп ашарга да пешерә.

Мин әниемне хөрмәт итәм. Бик нык яратам.

Хәсәнов Айзат
***

Ана, әнкәй, әнкәем, әни – күпме мәгънә бу сүз-ләрдә. Җир йезендә иң газиз, иң кадерле гүзәл зат бит ул әни! Шул сүз белән безнең телебез ачыла.

2 нче а сыйныфы укучылары яза

Чынлап та якты дөнъяга аваз салгач та, безне йомшак куллары белән сыйпап, бишек җырларын көйләп, иркәләп назлаучы да әни!

Минем әнием дә иң гүзәл әниләрнең берсе! Без аны бик нык яратабыз һәм хөрмәт итәбез. Ул безнең кинәшчез дә, җилдавылдан саклаучыбыз, яклаучыбыз да. Ул барысына җитешә. Матур гәлләр үстәрә. Тәмле ашлар пешерә. Безне дә чисталыкка, пөхтәлеккә өйрәтә. Мин әнием белән горурланам.

Солтанова Амилия

Сәламәтлек көне

Гаилә елы кысаларында, 16 нчы мартта, әти-әниләр белән бергә, гимназия укучылары “Сәламәтлек көне” уздырды. Бу чарада һәр класс актив катнашты. Язгы матур көнне кемдер әти-әниләре белән чаңгыда йөрдә, кемдер тау шуды, кемдер кайнар чәй һәм тәмле ризыклар белән сыйланды. Һәркемгә саф һавада гаилә белән бергә йөрү бик ошады!

“Олимпия уеннары” бәйрәме

Гаилә елы уңаеннан Мөслим гимназиясенә 6 нчы б, 7 нче в сыйныф укучылары һәм ата-аналары өчен мавыктыргыч конкурс программасы - “Олимпия уеннары” үткәрелде! Чараның төп максаты жиңу түгел, ә якиннары белән бергә катнашу һәм күңел ачу, сыйныф коллективын һәм ата-аналар коллективын берләштерү.

ХАЛКЫБЫЗНЫҢ ЙОЛАЛАРЫ, ГОРЕФ-ГАДӘТЛӘРӘ**Гимназиядә Нәүрүз бәйрәме**

Нәүрүз - халыкның кышны озатуы, язны каршылау бәйрәме. Бу бәйрәм борынгыдан ук килгән. Нәүрүз бәйрәме хәзер дә бәйрәм ителә, бу көнне балалар йорттан

йортка кереп, Нәүрүз такмагын әйтеп, хужаларга бәхет, уңышлар теләгәннәр. Хужалар исә, ботка өчен ярма, йомырка, май биргән.

Нәүрүз 21 нче март - язгы көн белән төн тигезләшкән көнне билгеләп үтелә. Нәүрүз фарсы теленнән "Яңа көн" дигәнне аңлата.

21 нче мартта гимназиядә "Нәүрүз" бәйрәме үткәрелде. Бәйрәмне 10 нчы сыйныф укучылары башлангыч сыйныф укучылары белән үткәрде. Бәйрәмнең хужасы Нәүрүзбикә килеп, Кар кызы белән көч сынашты. Чөнки Кар кызының үз

урынын Нәүрүз кызына бирәсе килми иде. Әлбәттә инде Нәүрүз кызы бу ярышларда жиңеп чыкты. Ул матур теләкләр әйтеп, бәйрәм кунакларын котлады. Бәйрәм күңелле ярыш-уеннар белән дәвам итте, укучылар канәгать калды.

КИТАП УКЫГАН БАЛА АКЫЛЛЫ, БЕЛЕМЛЕ, ЧИСТА КҮҢЕЛЛЕ БУЛА

Галимнәр һәр татар баласы укырга тиешле 100 китап усемлеген төзегән. Китапларның березын булса да укучылар укысын иде дигән теләктә усемлекне тәкъдим итәбез.

Башлангыч сыйныф укучыларына:

1. Абдулла Алиш. Ана әкиятләре.
2. Резеда Вәлиева. Нәниләр китабы / Ак пәси (жыентыклар).
3. Шәүкәт Галиев. Шәвәли хәйләсе : шаян шигырьләр.
4. Галимжан Гыйльманов. Әбием сихерче бугай (жыентык).
5. Рәфис Корбан. Тапкырларга табышмак (жыентык).
6. Рәстәм Мингалим. Галстуклы кәжә (жыентык).
7. Роберт Миңнуллин. Сөенсеннәр әле сабылар (жыентык).
8. Хәкимжан Халиков. Иң гадел дус (жыентык).
9. Халык ижаты: әкиятләр.
10. Халык ижаты: мөкальләр һәм әйтемнәр.
11. Халык ижаты: табышмаклар.

5-9 нчы сыйныф укучыларына:

12. Гамил Афзал. Рәхмәт (жыентык).
13. Мирсәй Әмир. Миңнекамал.
14. Фатих Әмирхан. Ай өстендә Зөһрә кыз.

25-30 март балалар китабы атналыгы

15. Габдрахман Әпсәләмов. Алтын йолдыз.
16. Фәүзия Бәйрәмова. Кыңгырау / Алыплар илендә
17. Ибраһим Гази. Тургай картаям икән?
18. Мәжит Гафури. Шигырьләр / Кара йөзләр.
19. Нәбирә Гыймәтдинова. Сихерче / Сәвилә.
20. Дәрәдмәнд. Агарган кыл (жыентык)
21. Нәҗип Думави. Су кызы / Болгар кызы Тойгы туташ.
22. Әмирхан Еники. Тауларга карап / Уяну.
23. Нәкый Исәнбәт. Хужа Нәсрәтдин.
24. Ләбибә Ихсанова. Тузганак (хикәяләр жыентыгы)
25. Галиәсгар Камал. Безнең шөһәрнең серләре.
26. Фатих Кәрим. Поэмалар.
27. Ләбиб Лерон. Чыктым аркылы күпер (жыентык).
28. Шәйхи Маннур. Поэмалар / Чын сөю бармы?
29. Каюм Насыри. Кырык вәзир.
30. Рифә Рахман. Бер микъдар былбыл / Сәнәтче әби.
31. Шамиль Рәкыйпов. Кызлар-йолдызлар.
32. Сәгыйть Рәмиев. Сызла, күңелем! (жыентык)
33. Габделхәй Сабитов. Хикәяләр.
34. Габдулла Тукай. Сайланма

- әсәрләр (жыентык).
35. Хәсән Туфан. Кайсыгызның кулы жылы? (жыентык)
36. Равил Фәйзуллин. Якты моң / Жил – вакыт ул (жыентыклар).
37. Сибгат Хәким. Сусау (жыентык).
38. Халык ижаты: риваять һәм легендалар.
39. Халык ижаты: эпос-дастаннар.
40. Халык ижаты: бәетләр һәм мөнәҗәтләр.

Югары сыйныф укучыларына:

41. Гариф Ахунوف. Чикләвек төше / Идеп кызы.
42. Мөдәррис Әгъләм. Кан тамырын кистем (жыентык).
43. Рәшит Әхмәтжанов. Ачлык мәйданы (жыентык).
44. Роберт Әхмәтжан. Таш аргамак (жыентык).
45. Харрас Әюп. Йөз яктысы (жыентык).
46. Рабит Батулла. Юл буенда зәңгәр чәчәк / Сөембикә.
47. Салих Баттал. Олы юл буйлап / Чирмешән якларында.
48. Әхсән Баян. Яшьлегемне эзлим / Урланган ай.
49. Гомәр Бәширов. Жидегән чишмә.
50. Хәй Вахит. Туй алдыннан.

Дәвамны апрель санында

ТЫЛСЫМ+Март, 2024 нче ел
№6 (60)Мәслим гимназиясе
укучылары газетасыБаш мөхәррир: Солтанова Г.М.
Техник редактор: Кадырова А.Р.Мөхәррир: Мингазова Камилә
Корректорлар: Мингазова Диләра
Корреспондентлар: Насырова Мәрьям
Замалова ЗәринәДизайнер: Садриев Илназ
Компьютерда жыючылар: Латыпов Илназ
Хаертдинов Ранис2014 нче елдан айга бер тапкыр
нәшер ителәГамәлгә куючы:
Мәслим гимназиясе укучылар ижат үзәге
Адрес: Мәслим, Кооператив урамы, 170а
Сайт: <https://edu.tatar.ru/muslim/muslimgym>
Электрон адрес: tilsim.gimnazia@yandex.ru
Формат: А4 (А3)
Тираж: 100